

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne pet- vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svoje inkrirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoltjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 17. decembra. Reuterjevo poročilo iz Carigrada pripoveduje, da angleški zastopnik Layard oporeka vest turških novin, da je povprašal porto, s kakimi uveti bi hotela mir narediti. Glasi se, da je Anglija povprašala o tem Rusijo in sicer sama iz sebe, ne da bi bila prej vprašala porto.

Rusija more zdaj le v slučajih, če porta naravnost z njo v razprave stopi, o miru v pogovor priti. Če bodo druge oblasti posredovale, bodo uveti miru bolj trdi.

Kljubu vsemu vojevitemu videzu, so v Carigradu močno zavzeti za mir. Prebivalstvo v Štambulju je jako nezadovoljno. Uporni plakati so po ulicah nabiti.

Belgrad 16. decembra. Knez je odpotoval v glavni stan v Aleksinac. Oficijalno se poroča, da je srbska moravska vojska prestopila turško mejo, zasedla kraja Sučanico in Topolnico, ki gospodstvujeta nad Mramorskimi višinami, ter je tam baterije naredila.

Atene 15. decembra. Novica, da je Plevna kapitulirala, oživela je vojevito agitacijo po Grškem na novo. Grška vlada ima vsled pretečih poročil s Kretom težavno stanje. Ona z energičnim nadaljevanjem oboroževanja javnemu mnenju ustreza.

Atene 15. decembra. Apokorona na Kreti je proglasila neodvisnost.

Kotor 16. decembra. Za gotovo se čuje, da se želi turška posadka v Baru, ki neče pogajati se s Črnogorci, Avstro-Ogorskej udati.

Vojska.

Srbija je lani precej po nesrečnem boju pri Djunišu svojo vojsko preobrazila ali preorganizirala tako, da je zdaj razen 4 bataljonov in 3 eskadronov stoječe vojske še 80 bataljonov, 22 eskadronov in 356 kanonov aktivne vojske in pa še osemdeset bataljonov rezerve. Vsled te poprave, narejene po izkustvih zadnje vojske, je zdanja srbska armada gotovo mnogo boljša, nego je bila prejšnja, pa tudi bolje je izurjena. — Na Timoku zdaj vojuje Horvatović s 46 bataljoni, 4 eskadroni in 76 kanoni, najbrž proti Vidinu. Na Drini je 38 bataljonov in 76 kanonov v defenzivi; na Moravi, kjer se je boj uže začel, kakor belgradski telegram poroča, stoji pa 40 bataljonov, 4 eskadroni in 76 kanonov, še poleg Šumadijskega kora, ki je pod knez Milanovim poveljstvom v Aleksincu (36 bataljonov, 4 eskadroni in 80 kanonov). Zadnja dva kora bosta operirala najbrž proti Nišu, kjer je baje komaj 3000 mož turške vojske in so utrdbe stare ter se na nagloma popravljajo še le zdaj.

Vsak čas bi se imelo pričakovati, da tudi Grki uže vendar enkrat udarijo, zdaj ko so Rumuni, Srbi in Črnogorci uže v boju proti skupnemu sovražniku. S Krete se uže poroča nekakov začetek. En kraj je proglasil neodvisnost tega otoka. Grki svojih rojakov ne bodo smeli pustiti na cedilu.

Turški telegraf sam potrjuje, da je bil Sulejman, prijemši 11. t. m. Mečko, tepen in nazaj vržen. — Tudi mesta Elene Turki niso mogli držati, temuč so jo, kakor ruski oficijalen telegram poroča, zažgali in potem 14. t. m. zapustili.

Car bode vtorek zapustil Bukarešt in v Moskvo odpotoval, kjer bode v Kremlju sprejel deputacijo zemstva.

Govor slovenskega poslanca dr. J. Vošnjaka

(v 319. seji državnega zbora dne 11. decembra 1877).

Dne 13. decembra 1873, tedaj pred skoraj štirimi leti, bila je pooblaščen ces. kr. vlada, vzeti si državno posojilo osemdeset milijonov, da bi pri tačas se prikazale denarne krizi pomoč dajala, ter posebno razdelila ta znesek mej državne posojilnice. Štiri leta so sedaj uže minula, odkar si je vlada posodila osemdeset milijonov, štiri težka leta za preobložene davkoplačevalce, in stoprav denes predlaže se nam poročilo ob upotrebljenju onih milijonov, poročilo, katero le preveč opravičuje nepovoljno kritiko, kakoršna se je v tej visokej zbornici uže mnogokrat izrekala o delovanju državnih posojilnic. Od 18,587.000 gold. (da se izrazim z okroglim številom), katere so izdale državne posojilnice, bilo je v teku časa vplačanih nazaj samo 4,733.000 gold., a vsota 13,853.000 gold. še dandenes vedno visi v zraku in sicer, česar se je zelo bati, bode tudi izginila popolnem. Te številke govore prejasno, kako zanikerno se je v Avstriji gospodarilo z državnim denarjem, kakor da bi bile vse zatvornice do blagostanja odprte ter bi se ne gledalo na nekoliko milijonov državnega denarja ali več, ali menj. Ako pregledamo vse politično in narodno-gospodarstveno delovanje naše vlade, ne more nas iznenaditi takov rezultat res nikakor, niti se nemamo čuditi, ako se teh osemdeset milijonov nij uporabilo za to, da bi bili, kakor nam je zatrjevala svoje dni njegova ekscelencija gospod finančni minister, v tej meri, kakor so bila posojila vračevana, popravljali našo valuto. V državnem življenju so namreč narodno-gospodarstvena ter denarstvena vprašanja ozko zvezana s političnimi, ter se napake, katere

Listek.

General-lajtenant J. D. Oklobžio.

General-lajtenant Ivan Dmitrijevič Oklobžio, načelnik Rionskega oddelka, se je rodil l. 1821. Svoj vojaški tek je začel v Avstriji, a še le 25 let star je prisegel Rusiji, prestopivši v rusko službo. Leta 1846 je postal podporočnik v bivšem polku general-adjutanta kneza Voroncova. Leta 1847 je bil uže v vojni proti Čočencem, ter se udeležil sledečih bojev: končnega iztrebljenja Džarhan-Jurtovskih pristav, napada na aul (kavkaško vas) Najba-Dubi, uničenja pristav Hanen-Hajti, Martanovskih, pristave Najba-Saabduli in ležečih na desnem bregu reke Hajte. V novembru istega leta je bil radi odlikovanja v teh bitvah povišan v poročnika. V 1848. letu je Oklobžio

doprinesel mnogo junaških del. Mej drugimi pri zmagi na reki Hajti, postrojil je Urus-Martansko utrdbo in stolp na desnem bregu reke Arguna. Prejel je vsled tega čast štabnega kapitana. Leta 1850 se je z nova odlikoval, ko so sekali les pod točo krogelj iz pušek in topov v boju z mnogoštevilnimi (kavkaškimi) „gorci“, koje je vodil Šamilj; dalje v bliščečej zmagi nad Čočenci, pri vzetju Šalinskih okopov in v umetnem pobitju sovražnika pri auli Rošnja.

Tu naj se omeni, da se je poslednje bitve osobno udeležil car Aleksander Nikolajevič, takrat še naslednik prestola. General Oklobžio je bil v tem boju ranjen z dvema krogelama in za svojo hrabrost je bil povišan v kapitana.

Ko se je potem udeležil zimne vojne ekspedicije proti Gorcem leta 1851, je prejel carjevo pohvalo in postal major. Tudi 1852.

leta je bil zraven, ko so Rusi napali in razdejali nekaj upornih aulov in v trdem a ugodnem boju s Šamiljem. Nagrada za to sta bila dva reda in podpolkovništvo. V 1853. letu je bil Ivan Dmitrijevič v bitkah pod selom Bojandurum dvakrat zadet od krogel — v križ in v desno uho. Leta 1854. se je on nahajal pri obsadi tvrđjave Silistrije, ter je šestokrat odbil posadko, ki je planila na-nj; razrušil je most na Dunavu, naproti Golemu, prišel z vojsko na levi breg Duava itd. Zato je postal polkovnik. Vrnivši se v Rusijo je bil imenovan za general-adjutanta knezu Gorčakovu in moral se je zopet vrniti v Bukarešt. Dobil je l. 1855 pod povelje Brjanski rezervni polk, potem načelnštvo nad Smolenskim rezervnim peš-polkom, kjer je imel pod soboj 1 brigado in 7 divizij, slednjič pa nad sprednjo stražo vojsk, ki so stale na rekah

se delajo na političnem polju, maščujejo na polju narodno-gospodarstvenem ter denarstvenem, zato se tudi ona zmešnjava, katero je v političnem položju ustvarilo takovšno gospodarjenje, jasno pokazuje v državnih financah ter v obče v narodno-gospodarstvenem življenju. Odkar smo teh 80 milijonov leta 1873 dali finančnemu ministru na razpolaganje, prišlo je nad nas še mnogo drugih posojil in obresti so državnemu posojilu v malih letih narastle za 12 milijonov gold.

Tu velja vendar vprašati, na kateri način so bili porabljeni ti državni denarji, katerih obresti ima sedaj plačati davkoplačevalec? Vsi vemo, kako se je ravnalo z njimi.

Zidale so se železnice, o katerih se je uže moglo vedeti prej, da brez podpore še ne bodo mogle izhajati, a začele in dodelale so se vendar na državni trošek in iz mošenj davkoplačevalcev jemali so denar, s katerim so si kupili vladnih privrženikov ter si vzdržali prijazno denarno aristokracijo ter judovsko družabništvo vladujoče stranke.

Pod nadzorstvom te vlade oživel je na Češkem oni famozni „chabrus“, katerega temna, s kazenskim zakonom v nasprotju stoječa, zgodovina še sedaj nij razjasnjena, da-si je to storiti obljubil g. minister pravosodja.

Ko je naposled leta 1873 z elementarno silo pridrivil „krah“ ter brezmišlno vse sleparstvo spravil na dan, ko je njega ekselencja gospod minister notranjih zadev sam pred to visoko zbornico priznal malodušno: „Vsi smo krivi,“ proti čemer je pak naša (desna) stranka visoke zbornice protestirala, kdo je moral tedaj zopet pomagati, da niso obupni spekulantli bili prisiljeni, izdati javnosti za vlado zares prav neprijetna odkritja?

Takrat so, da si smo se mi temu ustavljali in svarili, dali gospodu finančnemu ministru na razpolaganje teh osemdeset milijonov zasilnega posojila, in česar smo se tedaj bali, govoreči, da se bode velik del te vsote izgubil, zgodilo se je le prerեսnično, kar nam jasno kaže pred nami ležeči računski izkaz.

Od 18 $\frac{1}{2}$ milijonov goldinarjev, kateri so oddtekli po strugi državnih posojil, nij se jih do denes vrnile 14 milijonov goldinarjev, dasi so mej tem minula uže štiri leta.

Belbek in Kača, pripadajočih v sostav Sebastopoljske posadke. Pričujoč je bil od 7. do 10. septembra na južnej strani Sebastopolja pri groznem bombardovanju te tvrđnjave in 10. pri naskoku sovražnika na utrjenja. Leta 1856 mu je bilo izročeno vodstvo Kamčatskega polka. Leta 1858 je prejel za svoje zasluge od carja briljanten prsten z vrezanim imenom carjevim. Čast general-majorja je dobil 1862. leta. Sedem let pozneje mu je bil podarjen kos zemlje v Kubanskej oblasti, namreč 1000 desetin. Leta 1870 mu je došla od vladarja iskrena zahvala za upravo nad severnim Dagestanom in Zakataljskim okrožjem in čast general-lajtenanta. V 1871. letu zopet znak blagovoljnosti; 1876. leta je general Oklobžio nazvan bil za poveljnika vojsk v pri-Rionskem kraju. Tudi v sedanjej vojni se je uže večkrat čulo njegovo ime.

V čigavih rokah je torej ta denar? Ali se od njega plačujejo obresti? Ali se moremo nadejati, da se ti milijoni vrnejo zopet vkupe ali v razlomkih v državne blagajnice? O vsem tem molčita vladno poročilo in poročilo budgetnega odseka.

Ako ima kje drugje ubog davkoplačevalec samo kake goldinarčke davka ali pristojb na dolgu, uže se podvzajajo finančni organi, da dobodo denar, tu kar nič ne čakajo, brez usmiljenja pride eksekucija, rubenžen, in ako nobeden drug nehče kupiti zarubljenega predmeta, prisvoji si ga erar sam ter si kupi na tretjej dražbi, kar se je na dolenjskem Kranjskem zgodilo, celo kmetsko posestvo za štiri goldinarje, reci štiri goldinarje avstrijske veljave.

Nehčem preiskavati, da-li je za državo in vlado ugledno in dostojno, ako se v nje imenu delajo takove odrtijske kupčije, — sploh je na interpelacijo, stavljeno v tej stvari, gospod finančni minister še do denes ostal dolžan svoj cdgovor — jaz samo hočem opozoriti na nejednakost; po jednej strani trpinčijo malega davkoplačevalca, a po drugej mirno čakajo, dokler morebiti milijonov ne bode več s čim vplačati.

Ako bi imeli teh 14 milijonov povrnjenih, pokrit bi bil deficit v našem državnem gospodarstvu skoraj za pol leta in gospod finančni minister ne bi moral v predlogi za trimesečno provizorično dovoljenje davkov prositi tudi pooblastila za izdajo 10. milijonov goldinarjev zlate rente.

Zakaj se s tem vsem tako skrivnostno ravná, antè imajo vendar davkoplačevalci pravico, vedeti, kaj se godi z državnim denarjem? Ali se nam tu nehte ne sili misel, da je tukaj res treba česa skrivati, in da morebiti kaki dogodki, kakor na primer izpuščenje iz zapora tega ali onega važnega giranta pri milijonnem davku ali kaj podobnega, ne bi mogli popolnem prenašati svetlobe javnosti?

Veledenjeni budgetni odsek vso to stvar, kar je prav čudno, ogleduje jedino s formalne strani, pri čemer se mu zdi, da položeni račun jasno kaže, kako se je gospodarilo z izvršeno kreditno operacijo in da se je to gospodarjenje točno premikalo jedino mej mejami zakona.

Kar se tiče te slavljene jasnosti, je samo toliko razvidno, da se je denar izdal in porabil, v temo pa, kam je prešlo teh 14 milijonov, ne prisveti še nobedna luč. Tudi ne morem pritrditi, da bi se bilo mej zakona mejami gospodarilo, ker so bile državne posojilnice po zakonu obvezane, posejevati samo proti popolnej gotovosti, a so, kakor se vidi, tako ravnale, da ima država trpeti neizbežno izgubo 14 milijonov gold.

Čenjeni budgetni odsek vidi gotovo, kje je ranjena točka vse te stvari, a se je nehče lotiti, pridržujoč si meritorično preiskavo do onega časa, kadar bode definitivno sklepal račun z državnimi posojilnicami ter zahteva od vlade samo potančen izkaz o vsotah, katere imajo po kupčiji še na dolgu državne posojilnice, a tega mu nij mari, da bi naposled razmotal in dognal te kupčije in zato določil veljaven obrok.

Ako čitamo ta predlog budgetnega odseka, vprašati se moramo nehte: Kako je to, da veledenjeni gospod poročevalec nij takoj v

seji budgetnega odseka navzočnega gospoda ministra te stroke o tem povprašal? To bi bila vendar najpriprostejša in najkračja pot, da se izve, pri kom imamo iskati teh 14 milijonov gold. dolga.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. decembra.

Na *Dunaji* je bil zopet dr. Felder za župana izvoljen, da si je ena stranka agitirala proti njemu.

Magjari zopet divjajo in nore, kar je Plevna pala. Njih prorok Klapka je priobčil pismo do svojih rojakov, v katerem jih pozivlje, naj delajo javne demonstracije, da bodo vlado prisilili, da naša vojska z orožjem stopi proti Rusiji in za ohranitev Turčije. In za to blaznost se je res v nedeljo sešel v Pešti tabor ali meeting, baje 8000 ljudij magjarske sodrge, ki je sklenil podobno resolucijo: da se mora z orožjem v roci proti Rusiji stopiti. Tis za nij sprejel deputacije, ki mu je to magjarsko resolucijo nosila, baje za to ne, ker jo je druhal ljudstva spremljala. Ko je začela druhal razgrajati, razgnala jo je prav lahko sama policija! Kričaci ti le kričé, a orožja se goto bojé — kot figura kaže. Radi bi menda ti magjarski nesramniki, da bi avstrijski Slovanje šli v boj zoper svoje brate Ruse! Ne baš!

Vnanje države.

Telegrami, ki o *miru* govore, so menda vse vprek le želje turkoljubov. Ruski narod terja, da se v Carigradu mir dela. Turčija mora tako tepena biti, da za razvoj orientalnih slovanskih narodov ne bode več nevarna.

Anglešk časnik poroča, da se Rusija z *Dan-skim* princem Valdemarjem dogovarja, naj bi prevzel bulgarsko krono. Valdemar je mlajši sin kraljev in svak carjevičev.

Vse se čudi, da je *francoski* MacMahon udal se republikancem. Pravijo, da za to, ker misli pri reševanju orientalnega vprašanja na stran Angleške nagniti se in so žalibog zmerni republikanci ravno tako turkoljubi, kakor drugi konservativci.

Italijansko ministerstvo, o katerem smo zadnjič poročali, da nema velike večine, dalo je svojo ostavko. Kralj jo je sprejel in Depretisu naložil novo ministerstvo sestaviti.

Dopisi.

Iz Zagreba 12. decembra. [Izv. dop.] (Zbirka jugoslavenskih narodnih napevov od Fr. Š. Kuhača.) Neutrudljivi profesor glasbe, g. Fr. Kuhač v Zagrebu, gotovo jeden izmej najinteligentnejih in najbolj marljivih delavcev na polju narodne glasbe, kateri se peča celo svoje življenje neumorno z vsem, kar spada v to stroko, spoznavši neprecenljivo veljavo narodnih napevov za razvitek prave narodne glasbe, obhodil je celi slavjanski jug, da mej narodom sam nabira one bisere, kateri leže v narodnih napevih mej ljudstvom raztreseni, da jih tako reši pozabljivosti in izgube in prihrani v razvitek domače narodne umetnosti. Celih 12 let se je trudil, nabiral in nabrani material uredoval. Njegova zbirka pa tudi obsega velikansko število do 1700 narodnih napevov s tekstom, katere je vse sam vglasbil v duhu njih narodne karakteristike, kar gotovo nij lahka stvar in potrebuje poseben in tem bolj težaven študij, ker nemamo zato do zdaj podučilnih sredstev in si je moral biti Kuhač v tem tako rekoč sam svoj učitelj. S tako velikansko zbirko v tej stroki nam nij poznano, da bi se mogel kak drugi narod ponositi.

Ko je pokojni Vuk Štefanović svoj čas

izdal svojo zbirko narodnih pesnij, zastarmela je cela naobražena Evropa nad bogatstvom in krasoto jej doslej nepoznane narodne jugoslavjanske poezije. Tudi profesor Kuhač se je namenil zdaj izdati to svojo zbirko narodnih napevov in pozivlje na naročbo vse ljubitelje in gojitelje domače narodne glasbe. Prepričani smo, da bode, kadar zagleda beli dan, enako Vukovej zbirki, na ponos in slavo Jugoslavjanstva.

V tej zbirki nahaja se tudi do 300 čisto slovenskih narodnih napevov, kateri se bodo z drugimi vred tiskali. Izdanje se bode tako uredilo, da izidejo vsako leto štirje zvezki, vsak zvezek bode obsegal na 100 straneh četrtpolove oblike okolo 100 napevov s tekstom, tedaj celo leto do 400 napevov. Cena za vse štiri zvezke je 5 gld., katera se more tudi za vsak zvezek posebej, namreč 1 gl. 25 kr., in pa naprej plačati.

Če se pomisli, koliko truda je prizadelo, predno se je toliko tvarine nabralo in za tisk pripravilo, nadalje pa koliko tiskovnih stroškov bode, predno ta zbirka zagleda beli dan, jej je cena gotovo tako nizko stavljena, kolikor je bilo moče. Komur je tedaj le količkaj mar za razvitek slavjanske umetnosti, bode podpiral s svojo naročnino to velevažno početje, timveč kar le na temelju narodnih napevov se zamore razvijati prava narodna glasba in je do ondi prazno vse govorjenje o skladanju v narodnem duhu, dokler nam je nepoznana karakteristika naših narodnih napevov.

Prosimo torej vse slovenske novine, da bi svoje častite čitatelje opozorile na to izdanje Kuhačevih narodnih napevov, da bi slovenski rodoljubi iz vseh pokrajin, koder se razlega naša domača pesen, to početje podpirali in v svojih krajih zato naročnike nabirali. S tem bomo našim bratom Hrvatom najlepšo in dejansko svojo slovansko uzajemnost dokazali, ako jih v takih prilikah podpiramo. Pri tej priložnosti pa bi morali mi Slovenci še posebno več storiti in se prav obilno na to zbirko naročati, ker nas k temu uže lastni interesi naganjajo, s tem, da je v njej velik del čisto slovenskih narodnih napevov.

Naročnina z natančnim napisom naročnikov naj se pošilja: g. Fr. Š. Kuhaču, profesorju glasbe v Zagrebu, Ilica br. 765. na III. katu. — Prve pole se uže tiskajo, torej naj bi se z naročbo kolikor mogoče podvivalo, ker se bo pri tiskanju eksemplarov na število naročnikov gledalo.

Fr. Gerbič.

Domače stvari.

— (G. Widman) denes ob enajstih odide iz Ljubljane. V nedeljo so se razne korporacije poslavljalje od njega.

— (Umrli) je monsignor Globočnik, tajnik goriškega škofa, prej enkrat katehet v Kranji.

— (G. Noli), prej regiseur ljubljanskega slovenskega gledišča, potem operni pevec v Zagrebu, sklenil je pogodbo, da vstopi v veliki Scala-teater v Milanu, torej zapusti Zagreb.

— (Volilen shod) slovenskih rodoljubov v Ptujju 5. dec. je, kakor v „Gosp.“ bemo, za ptujsko-rogatski volilni okraj kot kandidata pri volitvah v deželni zbor štajerski postavil dosedanjega deželnega in državnega poslanca, gospoda Mihaela Hermana.

— („Slovenski Gospodar“), tednik mariborski, je bil zadnji četrtek konfisciran

zarad političnega razgleda, rubrike notranje dežele.

— („Slovenski učitelj.“) Iz Maribora se nam poroča: Izvolite objaviti, da se je v poslednjem času „Slovenski učitelj“ radi preobloženja z delom v tiskarni zakasnil. 23. številka izide radi tega okolo 20. t. m., a 24. številka pa proti koncu decembra.

— (G. Haas), okrajni glavar v Celju, je dobil naslov in čast namestniškega svetovalca.

— (Iz Št. Petra) na Notranjskem se nam piše: Občna radost, katero je provzročil padec Plevne v brezštevilnih slovanskih srcih, tudi pri nas nij zaostala, kajti 12. t. m. je plapolal na bližnjem hribu kres, katerega so kinčale enako raketam v zraku letajoče plameče baklje. A ko se je začel s hriba prvi strel, oglašali so se streli tudi v nižini, kjer je hipoma mrgolelo izobilo lučic. Cesta proti kolodvoru je bila z daljave nebesnej rimskej cesti primerjati, ker na vsakem občestnem kamenu gorela je lučica, naznanjajoča izobilo veselje nad padcem Plevne.

— (Savinjsko učiteljsko društvo) bode zborovalo dne 29. t. m. v Mozirji ob 10. dopoldne. Dnevni red je: 1. katere nevarnosti preté narodu iz zanemarjene mladine in kako si imamo ž njo boljšo prihodnost pripravljati — g. R. Škoflek. 2. O vidu, s posebnim ozirom na kratko- in daljno vidnost — g. Fr. Gaberšek. 3. Društvene zadeve. K obilnej udeležbi vabi Odbor.

— (Iz Gorice) se nam piše: V soboto 3. dec. po noči prerazal je nek iz Mirna v Gorici se naselivši delavec — trebuh sinu pokopališčnega varuha v krčmi blizu Stračič tako, da je takoj mrtev ostal. Ko je policija morilca peljala k sekciji umorjenega, je tajil, da bi ga bil kedaj poznal tem menj ga zaklal. — Znanega morilca, ki je bil na vešala obsojen, Tourvilla pripeljali so vsled cesarjevega pomiloščenja minoli vtorek v Gradišče. Mož-morilec vozil se je tudi tu v I. razredu, spremljevan po dveh žandarmih, jednom policijskem komisarju in svojem slugi. Ta je gotovo došel v gradiščno kaznilnico najbolj — nobel.

— (Službensko doklado) dobila sta gg. nadučitelja Lovro Rola in Jan. Muršec. Nadučitelj v Žavcu, g. Vučnik, stopi v začasni pokoj.

— (Volka ustrelila) sta g. Jože Pustinek in g. Vrban Vrčovnik, posestnika v Završah pri Slovenjgradcu; volk je bil 52 funtov težek.

Izpred porotnega sodišča.

(Hudodelstvo ponarejanja javnih kreditnih papirjev.)

V Ljubljani 13. dec.

Predseduje deželne sodnije svetovalec pl. Čuber, votanta sta deželne sodnije svetovalec dr. Vidic in tajnik Božič. Zapisnikar je avskultant Pius baron Lazarini. Državno pravdnitstvo zastopa G. Gerdešič, zagovorniki so dr. Sajovec, dr. Ahačič, Brolih, dr. Zarnik in Fr. Konšek. Kot prestavljavec laškega jezika prisедуje pl. Alpi.

Na obtožnej klopi sede 28 let stari kmet in gostilničar France Fik iz Cerngroba doma Jože Lazar, 64 let star, na Sedlu v tolminjskem okraji bivajoč in Janez Presek iz Št. Jurja, kajzar. Na dalje Luigi Ermacora iz Mariana na Laškem, Giovanni Anzil in Giovanni Lorenzini, oba blizu Vidma na Laškem doma, Obtoženi so vsi, da so izdajali ponarejene

desetake. Zatožba se glasi na kratko: V Ljubljani je 10. januarja t. l. prišel v prodajalnico kramarice Veselke v špitalskej uliči nepoznan kmet, tam kupil za 75 soldov nogovice in zato kot plačilo dal umazan desetak, katerega kramarica nij hotela sprejeti, temuč zahtevala, naj da drug denar. Na to je neznani kmetič pomolil nov desetak, katerega pa je kramarica takoj za ponarejenega izpoznala. Da bi bilo mogoče, neznanega kmeta prijeti, pozove ga kramarica v prodajalnico g. Šmida in mu reče, da ima tam novce spravljene. Kmet gre z njo, tam pa ga, akoravno je večkrat poskusil uiti, ugrabi policija in najde pri njem še dva bankovca po 10 gld., katera sta bila ponarejena. Kmet je bil iz Cerngroba, gostilničar F. F. k. Od kraja nij hotel povedati, kdo mu je te ponarejene bankovce dal, pozneje pa je povedal. Sešla sta se namreč s kajzarjem J. Presekom in ta mu je povedal, da J. Lazar v Gemoni na Tolminskem preskrbljuje ponarejene bankovce. Pisal mu je Fik in Lazar ga pozove, naj pride v Beljak. Snideta se tam in peljeta se na Laško v Pijačenco. Tri ure je čakal Fik sam v nekej gostilnici Lazarja; ta je prišel nazaj in povedal, da denes nij mogoče dobiti ponarejenega denarja. V drugič ideta zopet tja in čez dolgo časa se vrne Lazar in Fiku izroči za plačo 20 gold. poštenega denarja, 6 bankovcev po 10 gold., kateri so bili ponarejeni. Fik pravi, da je tri teh desetakov pomandral, druge pa ohranil in ko je hotel prvega izdati, uže ga je policija zasačila. Lazar in Presek tajita, prvi pravi, da nij Fika nikdar videl, drugi taji, da bi bil govoril o Lazarji, in mu svetoval, naj se obrne do njega, da dobi ponarejene bankovce. Prišla pa sta na Fika, ko je bil uže zaprt, dva brezimna pisma, katerih eno je bilo odposlano iz Gemoni, drugo pa iz Vidma, in v katerih obeh se Fik vabi, naj pride v Gemono, da se bode tam dalje o kupčiji razgovarjalo. Tudi je Presek, ki je preje tajil, da ne pozna Fika, pozneje obstal, da je bil pri njem in da sta se razgovarjala o ponarejenih bankovcih. Lazar pa je rekel nekemu Ločanu, ki je bil z njim zaprt, da bode uže vedel, kako se osvoboditi tudi drugikrat, kajti posrečilo se mu je to uže enkrat. Povedal je tudi, da se je razgovarjal s kmetom blizu Kranja zarad ponarejenih bankovcev.

Trije desetaki, o katerih je Fik rekel, da jih je pomandral in zavrgel, so se izdali v Kranji in v Ljubljani. Komisija narodne banke na Dunaji je izpoznala, da je vseh šest bankovcev po fotograficnem potu na velinskem papirju ponarejenih, in da se uvrste v 113 razred ponarejenih bankovcev. Komisija dalje trdi, da so prilično dobro izdelani, da je lahko mogoče bolj nevedne ljudi z njimi slepariti.

(Dalje prih.)

Poslano.

Da bode pričkanja konec, na trojno, v zadnjih „Novicah“ stran 401 stavljeno vprašanje, ročno odgovarjamo:

ad 1. Nij res, da bi se bil naš veliki zvon skazil na H. ampak le za $\frac{2}{3}$ je imel previsok glas. Nij res, da mu je zvonar odpilil črez $1\frac{1}{2}$ centa, kajti zvon, ko je bil vlit, je imel 47 centov teže, in zdaj je ima 46 centov in 35 funtov, ne pa 45 centov, kakor Vi pravite. Kembeljna je dobro znani kovač Jerma staremu zvonu toliko odvzel, kolikor mu ga je bil 14 dnij predno so bili novi zvonovi pripeljani pridejal, kembelj starega zvona s 24 centi je tehtal 145 funtov in kembelj no-

vega zvona s 46 centi pa le 217 funtov. Ali
nij bilo mar to potrebno?

ad 2. V začetku zabavljanja slišali nijsmo,
pozneje se je to zgodilo vsled Vašega hujskanja,
zdaj je vse tiho.

ad 3. Za plačilo Vas nij nikdo vprašal,
torej tudi odgovor nepotreben, vsaj nij v ni-
kakovej dotiki z glasom naših zvonov.

Če imate kaj z zvonarjem, obravnajte z
njim samim, — aetatem habet, — od naše
fare zvonov pa molčite po listih, če nam ne
bodo všeč, dobro vemo komu jih nazaj po-
slati, a zdaj tega storili ne bodemo. To je zad-
nja beseda. Več Cerkljanov.

Dunajska borza 17. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	90	"
Zlata renta	74	"	85	"
1860 drž. posojilo	113	"	20	"
Akcije narodne banke	795	"	—	"
Kreditne akcije	208	"	80	"
London	119	"	20	"

Napol. C. kr. cekini : : : : : 9 56 1/2
Srebro : : : : : 5 65
Stev. 7235. (394—1)

Stev. 7235. (394—1)

Razglas

glede izpraznjenih sirotinskih ustanov.

Letos je nekaj sirotinskih ustanov v let-
nem znesku 48 do 50 gld. izpraznjenih.

Pravico do užitka teh ustanov imajo
uboge kranjske sirote možkega in ženskega
spola, ki ljudsko šolo obiskujejo, od dovrše-
nega 6. do dovršenega 15. leta starosti.

Prositelji za te ustanove naj dokažejo
starost po rojstvenem listu, uboštvo, način
sirotinskega stanu (ali so popolne sirote, ali
na pol, po očetu ali po materi), bivališče, po-
tem naj dokažejo, ali uže kako šolo obisku-
jejo, tudi je navesti v prošnji, kdo da je si-

roti postavni ali od sodišča nastavljeni za-
stopnik.

Nekolekovane prošnje naj se ulože pri
dotičnih c. kr. okrajnih glavarstvih, a v Ljub-
ljani pri mestnem magistratu

do 15. januarja l. 1878.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 5. decembra 1877.

Oznanilo preselitve.

Podpisani naznanjam svojim p. n. klijen-
tom, da sem se iz pritlešnega stanovanja na
sv. Petra cesti št. 6 preselil v prvo
nadstropje iste hiše, kjer imam tudi
prijetno in kurjeno čakalnico.

(395—1)

Dr. Josip Derč.

Tuji.

16. decembra:

Pri Slonu: Galavani iz Trsta. — Hönigman iz Dunaja. — Bohinec
iz Dolenjskega. — Janzi iz Vidma. — Glas iz Dunaja.

Pri Matiči: Kriser iz Grada. — Günsburg iz Dunaja. — Premrl
iz Košane. — Klančič iz Kamnika. — Kleiner iz Dunaja.

Vojska,

zaradi katere so morale izostati
obilne naročbe na iztok, daje
povod

Tovarni za oskrbovanje nevest

A. Straussa, Dunaj, Rothenthurmstrasse 21,

da vse obrđzene večje in manjše pošiljatve perila za gospode,
gospe in deca, kakor i platno, robe, prte itd., daje po siedeih
zares nizkih cenah, da si izprazni urno orjaško skladišče.

■ Namesto dveh le eden goldinar! ■

1 gate za gospode	prej gl. 1.50 zdaj le kr. 75
12 angl. robecev iz batista, z barvenim robem, obrobljeni	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 srajca za gospode iz širtinga, z nabranimi ali gladkimi prsi	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 prklasta, prav barvana srajca, najnovejšega kroja	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 angl. trikot-jopica ali hlače, bela in barvana	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
6 elegantnih batistovih robecev z barvanim robom, zarobljeni	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 trojni zavratnikov, najnovejši kroj	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 izšivana srajca za dame, iz najlepšega širtinga	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 elegantno hlače za dame ob kraju okinčane	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 fina nočni korset iz širtinga, obrobljen, najboljši	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
6 finih platnenih robecev, jamčeno pravo platno	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 platnene gate za gospode	„ gl. 2, „ „ gl. 1.—
1 fina barvana kretion-srajca, jamčena prava barva	„ gl. 3, „ „ gl. 1.50
1 bela srajca za gospode z gladkimi trojnimi prsi	„ gl. 3, „ „ gl. 1.50
1 jako okinčana srajca za dame, najboljša	„ gl. 3, „ „ gl. 1.50
1 najfinije izšite hlače za dame, elegantno izvedeno	„ gl. 3, „ „ gl. 1.50
1 spodnje krilo iz širtinga, najlepši kroj	„ gl. 3, „ „ gl. 1.50
1 gate za gospode, pravo rumburško platno	„ gl. 3, „ „ gl. 1.50
1 angl. oxford-srajca, najnovejši izgled, jamčeno prava	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
1 srajca za gospode iz pravega rumburškega platna in lepo nabranimi prsi	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
1 fino izšita srajca za ples, ročno vezenje, najnovejši kroj	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
6 parov finih angl. manšet, najnovejši kroj	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
1 fino izšita srajca za dame, bogato okinčana	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
1 eleg. franc. korset z bogato vezem	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
1 fino spodnje krilo za dame, bogato okinčano	„ gl. 4, „ „ gl. 2.—
1 hlače za dame, iz najboljšega šnilbarhenta, gladke in krasno okinčane	gl. 1.—, 1.25, 1.50
1 krilo iz najboljšega šnilbarhenta, gladko in krasno okinčano	gl. 1.50, 2.—, 2.50
1 korset, najboljši šnilbarhent, gladek in krasno okinčan	gl. 1.25, 1.50, 2.—
1 srajca za gospode, rumburška, prava, gladka ali nabrana, najfinješa	gl. 2.50, 3, 3.50, 4
1 srajca za gospode, prava rumburška, fantazija in vezena, najfinješa	gl. 3.50, 4, 4.50, 5
1 srajca za dame, pravo platno, gladka in fantazija, najfinješa	gl. 1.50, 2, 2.50, 3
1 srajca za dame, pravo platno, vezena, najfinješa	gl. 2.50, 3, 3.50, 4
1 kos 30 vatlov najfinješega šnilbarhenta	gl. 7.50, 8, 9, 10, 11
6 kosov 8 četrtnik šir. rjuh brez šive	gl. 9, 10
6 kosov 8 četrtnik šir. rjuh brez šive, čisto platno, najfinješe	gl. 13.50, 14.50, 16.50
1 mizno pokrivalo za 6 oseb, cvilih ali damast	gl. 3, 3.50, 4, 4.50, 5.50
1 mizno pokrivalo za 12 oseb, cvilih ali damast	gl. 8.50, 10, 11, 12, 14
1 kos 30 vatlov 4 četrtnik šir. domačega platna	gl. 5.50, 6.50, 7.50, 8
1 kos 40 vatlov 5 četrtnik šir. kreaskega platna	gl. 16, 17, 18, 18.50
1 kos 60 vatlov 5 četrtnik šir. irlandca ali holandca	gl. 18, 19, 20, 22, 24, 27, 30
1 kos 64 vatlov 5 četrtnik šir. rumburškega platna	gl. 24, 27, 30, 33, 36, 40 do 60
12 kosov brisač, cvilih ali damast	gl. 3, 3.50, 4, 5, 6, 7, 8

Rabat: 1 damastno mizno pokrivalo za 6 oseb ali 24
robecev pri nakupih za 50 gold.

Pismene naročbe proti gotovemu denarju ali povzetju se vestno
in urno izvrše. — Cenilniki in računi za ženitovjanske oprave
se zastoj dopošiljajo. (378—1)

Naročbe proti dopošiljanju goto-
vine ali povzetju

Wäsche- Brautausstattungs- Fabrik
von

A. Strauss

Wien I., Rothenthurmstrasse
Nr. 21.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Rajmund Krisper,

trgovec v Kranji,

priporoča svojo zalogo moke, katera se dohoda v vseh vrstah
v njega filijali št. 130, namreč št. 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 in 9, za pri-
hodnje praznike na veliko in na drobno, kakor tudi otrobe ter
vsakovrstne igrače. (392—1)

Za primerna

božična in novoletna darila

priporočam razven moje uže znane ter odslej vsak dan rastoče

■ zaloge optičnih predmetov ■

osobito tele stvari po prav nizkih cenah:

Lucendalnozore, pomanjšane od dvojnatih gledaliških dalnozorov,
izvrstne kakovosti, ki se obešajo okrog vratu ter se mogó nositi
kakor nanosniki v žepu.

Gledališke, póne in poljske dalnozore, najnovejše konstruk-
cije, najboljše kakovosti.

Barometre od koví (aneroýds) 10 raznih velikostij.

Merila in posamezni deli njihovi vseh vrst.

Laternae magicae, najnovejše popravljene kakovosti, štírih veliko-
stij, z barveno igro ter premak živimi podobami na steklo.

Čarovne kamore, najbolj zabavne za družine, s katerimi se more
vsaka fotografija, risarija, rastlina, žuželka, itd. v naravnej veli-
kosti in v vseh barvah pričarati na zid.

Camerae obscurae, s pomočjo katerih moreš, ako tudi nisi izurjen
risar, nasiikati vsakršna poslopja in pokrajine.

Mikroskope in lupe vsake vrste.

Graphoskope, nov stereoskop in mikroskop ob jednem vkupe, prav
elegantno, primerno za salone.

Stereoskope, raznih sistom.

Zakonske toplomere, kateri pokazujó temperature zakonskih ljudij.

(393—1)

Optični závod
R. Rexinger.

Nij brez vse vrednosti,

nego praktično in solidno

božično darilo

dečakom in dekletcem primerno, obsegajoče mnogo zanimljivih
stvarij,

vse to za malo
ceno

5 gold. 60.

V zbirki najdeš

te-le komade:

- 1 urejen bazar.
- 1 nož, vilice in žlica od kovine, ki ostane vedno svetla.
- 1 železničen vlak od kovine, ki gré in žvižga.
- 1 mehaničen izurjen konj (à la Renz), ki se na zapoved premiče, za otroke vrlo zanimljiv.
- 1 Domino-igra, velika in lepa.
- 1 velika knjiga s podobami ter návodí za pisanje, čitanje in računanje, s zagonetkami, izreki in krasnimi barvanimi slikami.
- 1 majhena čudezna ploča ali žive podobe, vrlo zabavno.
- 1 klavir s tipkami od ponarejene slonove kosti in z návodom ter notami.
- 1 bojišče, Rusi in Turki s premičnimi topovi, vse od koví in fino pobarvano.
- 1 velika púnica, opravljena po najnovejšej šegi, s klobukom in zavojem.
- 15 svečnikov za božično drevesce od niklja.
- 15 svečic, za-nje primernih.
- 3 japonske svetilke.
- 4 lične škatuljice s slaščicami.
- 50 briljantnih záklopek, na katere se mogó po drevescu razobesiti razne stvari.
- 12 okroglih reflektorov, barvanih.
- 12 komadov fantastičnega ovčaja. (354—6)

1 umetljno angel za božično drevesce zelo pozlačen
izdelan ter prekrasen.

Naslov: Spezialitäten-Magazin,
WIEN, Kärntnerstrasse Nr. 59.

➔ Pošiljamo za gotov denar ali s povzetjem.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.